

af denna nämnd på grund af den stora mängden af
 skatteskatt som utgår af denna nämnd och af den
 stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd
 och af den stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd

och af den stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd
 och af den stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd
 och af den stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd

N:o 92.

af denna nämnd på grund af den stora mängden af
 skatteskatt som utgår af denna nämnd och af den
 stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd

Af herr **G. Odqvist**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t angående
 fördelningen af bränvinsförsäljningsmedlen.*

af denna nämnd på grund af den stora mängden af
 skatteskatt som utgår af denna nämnd och af den
 stora mängden af skatteskatt som utgår af denna nämnd

Vid 1896 års riksdag, då frågan om bränvinsförsäljningsmedlens
 fördelning förekom, uttalade sig såväl ordföranden i bevillningsutskottet
 som flera dess ledamöter, liksom flera ledamöter i Riksdagens båda kam-
 rarer, för, att den del af bränvinsmedlen, som nu kommer landsbygdskom-
 munerna till del, är ringa och borde höjas, samt att en utredning af frå-
 gan borde genom Kongl. Maj:t ske.

Den fördelning af bränvinsförsäljningsmedel, som nu här i landet
 eger rum, torde väl svärigen kunna anses fullt rättvis; ty blott den min-
 sta delen tillkommer nu landsbygdskommunerna, hvilka äro med skatter
 långt högre betungade än städerna.

Ej heller torde nuvarande fördelning verka godt i moraliskt af-
 seende, då den s. k. bolagsverksamheten och försäljningsättet för öfrigt i
 allmänhet äro ställda på affär, hvarigenom konsumtionen ökas i stället för
 att minska, hvars afsigt författningen varit.

Enligt bränvinskontrollbyråns berättelse för 1895—1896 kommo på
 landskommunerna blott 1,097,780 kronor 93 öre, då landstingen undfingo
 1,517,045 kronor 36 öre och hushållningssällskapen 1,129,376 kronor
 68 öre.

Stadskommuner och köpingar med bolag erhöilo 5,215,495 kronor
 29 öre och 49,149 kronor och 46 öre åtgingo till provisioner.

I ett annat land, Schweiz, lärer, efter hvad jag kunnat inhemta, år 1886 hafva antagits en lag, enligt hvilken nettovinsten af bränvins-handteringen, beräknad till 8,800,000 francs, skall ingå till förbundets kassa, som deraf behåller $\frac{1}{4}$ och fördelar de trefjerdedelarne på kantonerna i förhållande till deras folkmängd.

Det synes mig, som detta exempel vore i någon mån efterföljansvärdt, samt att, då det hufvudsakligast är landsbygden, som genom sin konsumtion åstadkommer den höga inkomsten och äfven får i sin fattigvård m. m. lida af denna konsumtions menliga följder, kommunerna på landet äfven borde i helt annan skala än hittills få åtnjuta inkomsten af denna handtering.

Enligt nämnda kontrollbyrås berättelse utgöra minuthandels- och utskänkningsafgifternas belopp, i sin helhet 9,008,847 kronor 72 öre, för hvarje invånare 1 krona 82 öre.

Stockholms stad har, med ett invånareantal af 271,638 och sin andel af bränvinsmedlen 2,055,859 kronor och 25 öre, för hvarje invånare 7 kronor och 57 öre, hvaremot landsbygden, med ett invånareantal af 3,939,824, endast erhåller för hvarje 38 öre.

Städernas folkmängd förutom Stockholm utgjorde vid 1895 års slut 707,798 personer, och varierar dessa städers andel uti bränvinsmedel med 4 à 5 kronor per person; dock finnes det städer, som ej hafva mer än 2 à 3 kronor per invånare.

Vid den tid, eller 1885 års riksdag, hvarifrån nuvarande fördelning af bränvinsmedel har sin tillämpning, kunde nog den tillökning af inkomst, som landskommunerna derefter erhöilo, anses hög, jemförd med det obetydliga belopp, som de förut erhållit; men huru har icke allting, som dermed har sammanhang, sedan dess förändrats?

Nu är min mening ej att beröfva städerna all sin inkomst, hvilket vore både oklokt och omöjligt, utan är meningen den, att städerna skola dela med sig något mera af sin rika inkomst till landskommunerna, som med skatter i allmänhet få vidkännas 10 gånger, ja, till och med 15 à 20 gånger bevillningskronan, så att om efter procentberäkning kommunerna på landet fingo andel af bränvinsmedel med omkring 70 öre per invånare, vore det ändå en god hjälp, som närmelsevis vore med rättvisa och billighet öfverensstämmande.

Då nu enskild motionär ej kan ha förutsättning för att framlägga förslag i detta ämne och ej heller utskott eller Riksdag kunna ha tid att

egna frågan en sådan utredning, som fordras, torde utredning från Kongl. Maj:ts sida vara erforderlig.

På grund af hvad jag sålunda anført, vågar jag anhålla,

det Riksdagen ville i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att bränvinsförsäljningsmedlen må hädanefter ingå till staten samt derifrån, sedan 15 % afsatts till statsverkets behof, 17 % afsatts till landstingen, 5 % till städer, som ej deltaga i landsting, 10 % till alla stadskommuner och köpingar med bolag och 13 % till hushållningssällskapen, skulle återstoden, 40 %, fördelas på alla städer och kommuner, allt efter folkmängden.

Stockholm den 27 januari 1898.

Gustaf Odqvist.